

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Волицькому сільському
голови Житомирської області

Володимиру ШАПОВАЛОВУ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

З метою реалізації зазначених вище норм законодавства України

27 лютого 2024 року працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини здійснено моніторинг стану додержання прав дітей в умовах воєнного стану адміністрацією обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Сонячний дім» Житомирської обласної ради (далі – Центр).

Під час моніторингового візиту було вивчено матеріали щодо діяльності закладу, особові справи вихованців та обстежено приміщення установи.

Згідно з Положенням, затвердженим рішенням Житомирської обласної ради від 04.11.2021 № 265, Центр заснований на спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст області і перебуває в управлінні Житомирської обласної ради та оперативному управлінні Житомирської обласної державної адміністрації, згідно з делегованими Житомирською обласною радою повноваженнями є комунальним закладом соціального захисту дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, з метою надання їм комплексної соціальної, психологічної, педагогічної, медичної, правової та інших видів допомоги, що створений для тимчасового перебування у ньому дітей віком від 3 до 18 років протягом часу, необхідного для їх подальшого влаштування, але не більш ніж 9 місяців.

Станом на 27.02.2024 в Центрі перебувало 39 дітей, серед яких: 8 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 28 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, та 3 дітей, які залишились без батьківського піклування.

Під час моніторингового візиту були вибірково переглянуті особові справи дітей, які перебувають у закладі, та встановлено факти порушення Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», яким визначено, що кожен громадянин України, який досяг чотирнадцятирічного віку, зобов'язаний отримати паспорт громадянина України.

Так, з'ясовано, що неповнолітній Усенко Кирил Сергійович, 20.02.2009 року народження, досяг чотирнадцятирічного віку 20.02.2023. Однак законні представники дитини самоусунулись від обов'язку вчасного оформлення паспорта дитини.

За усною інформацією керівництва Центру, відповідні заходи не вживались, оскільки дитина на час влаштування мала батьків. Волицькою сільською радою Житомирської області як органом опіки та піклування інформація Центру про вжиті з 02.02.2023 заходи для забезпечення права дитини не надана.

Такі факти є порушенням статті 7 Конвенції ООН про права дитини, статті 21 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус».

На підставі викладеного та з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина та недопущення їх у подальшому, керуючись

статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та невідкладно вжити заходів, спрямованих на усунення виявленого порушення, здійснити заходи щодо одержання дитиною паспорта та поновити право дитини на громадянство.

2. Про результати розгляду подання та вжиті заходи повідомити мене у місячний строк.

3. Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Шевченко Наталія 299-74-08

